

קיצור הדף היומי

יום רביעי, כ"ז בכסלו תשפ"ב

תענית • יח

סדר תעניות אלו האמור ברביעה ראשונה.

- א. אבל צמחים ששנו - מתריעין עליהן מיד.
 - ב. וכן כשפסקו בין גשם לגשם ארבעים יום מתריעין מיד, בצורת ג. ירדו לצמחין ולא לאילן, לאילן ולא לצמחין, לזה ולזה אבל לא לבורות לשיחין ולמערות - מתריעין מיד.
 - ד. וכן עיר שלא ירדו עליה גשמים, אותה העיר מתענה ומתרעת, וכל סביבותיה רק מתענות. ר"ע: רק מתריעות.
 - ה. וכן עיר שיש בה דבר או מפולת, מתענה ומתרעת וכל סביבותיה רק מתענות, ר"ע: רק מתריעות
- [דבר - עיר של חמש מאות איש שמתו ג' אנשים בג' ימים]
- ו. על אלו מתריעין בכל מקום מכה מהלכת שדפון, ירקון ארבה חסיל, חיה רעה, חרב. מעשה שירדו זקנים מירושלים לעריהם, וגזרו תענית: שנראה כמלא פי תנור שדפון באשקלון ועוד גזרו תענית על שאכלו זאבים שני תינוקות בעבר הירדן.
 - ז. ר"ע: לא על שאכלו, אלא על שנראו.

ז. על אלו מתריעין [עננו] בשבת:

עיר שהקיפוח נכרים, או נהר, וספינה המיטרפת. ר"ע: ר"ע: רק לעזרה. שפעון התימני: אף על הדבר. ולא הודו לו חכמים.

ח. על כל צרה של ציבור מתריעין, חוץ מרוב גשמים.

מעשה שאמרו לחוצי המעגל: התפלל שירדו גשמים!

עג עוגה ועמד בתוכה, ואמר: בניך פנו אלי שאני בן בית לבניך,

נשבע אני שאיני זו מכאן עד שתרחם על בניך. התחילו לנמף,

אמר: שאלתי גשמי בורות שיחין ומערות. ירדו בזעף,

אמר: שאלתי גשמי רצון ברכה ונדבה. ירדו בתקנו, עד שעלו לחר הבית מרוב גשמים

אמרו לו: שיתפלל שיפסיקו א"ל שיברקו אם נמחית אבן המועץ.

שלה לו שפעון בן שפחה: אלמלא חוני אתה גוזרני עליך נידוי,

אבל מה אעשה לך שאתה לפני המקום כבן המתחמא לפני אביו

נתענו וירדו גשמים, קודם הנץ - לא ישרימו, אחר הנץ - ישרימו.

ר"א: קודם חצות - לא ישרימו, לאחר חצות ישרימו.

והן הורה ר"ש בלחוד: שיעשו יו"ט. ובין הערבים קראו הלל הגדול.

סדר תעניות ברביעה ראשונה - היינו רביעה א' ב' וג' ולא ירדו אבל ירדו ולא צמחו, או צמחו ונשתנו מתריעין מיד.

ר"ג דווקא נשתנו אבל יבשו - לא. [תפלת שוא] אפי' נתקנו מעט

וכן שפסקו וכו' ארבעים יום וכו' היא מכת בצורת. ל"ח.

ר"ב: מכה המביאה לידי בצורת. [סופה רעב ומתענין]

ר"ג: להביא מנהר לנהר זהו בצורת, ממדינה למדינה זהו רעב.

ר"ח: סאה בסלע ומצוי זהו בצורת ארבע ולא מצוי זהו רעב.

ר"י: מעות ביוקר ופירות בזול, מתריעין מיד. שמביא לרעב

ירדו לצמחים - שבא רק בנחת.

לאילן שבא רק בכח

לשניהם ולא לבורות - שבא בנחת ובכח אבל מעט.

לבורות ולא לשניהם - שבא בכח גדול מאוד.

א. מתריעין על האילנות בפרוס הפסח, על הבורות בפרוס החג.

אם אין לשתות - מתריעין תמיד ובכולן רק במלכות שלהן

אסכרא, רק כשיש בה מיתה - מתריעין עליה,

ומתריעין על הגובאי בכל שהוא. רשב"א: אף על החגב.

ב. מתריעין על אילנות בשאר שנים, על הבורות אפי' בשביעית,

רשב"ג: אף על אילנות וספיחים בשביעית, שהן פרנסה לעניים.

ראב"פ: משחרב ביהמ"ק יש שנה שגשמיה מרובין ויורדין בזמן

ויש שגשמיה מועטין ולא יורדים בזמנם

בזמנן: דומה לעבד שקיבל פרנסתו באחד בשבת,

ועיסה נאפית ונאכלת כתיקנה

שלא בזמנן: דומה לעבד שקיבל בע"ש ונאפית שלא כתיקנה

גשמיה מרובין: דומה לעבד שקיבל פרנסתו בבת אחת,

וריחיים מחסרות מהכור כמהקב.

גשמיה מועטין: דומה לעבד שקיבלת פרנסתו מעט מעט

ורחיים ועיסה מחסרות הרבה

ב. **גשמיה מרובין**: טיט מתוח יפה

גשמיה מועטין: מים כלים והטיט אינו מתגבל יפה.

להנצחה

לינק להצטרפות